

## PRIMERI DEBATNIH TRDITEV PO PREDMETIH

### Biologija, ekologija

- Vrednost naravnih virov je v njihovem izkoriščanju.
- Varovanje okolja je pomembnejše od gospodarskih potreb po energiji.
- Zakoni bi morali nadzorovati genetsko modificirane pridelke.
- Posaditi drevo pomeni rešiti življenje.
- Kloniranje človeka bi moralo biti prepovedano.
- Genetsko modificirana hrana je grožnja ekosistemu.
- Ekonomski razvoj je bolj pomemben kot zaščita naravnega okolja.
- Vegetarijanstvo je najbolj zdrav / etičen način prehranjevanja.
- Recikliranje bi moralo postati zakonjeno.
- Kajenje je zdravju zelo škodljivo.

### Ekonomija

- Načela prostega trga spodbujajo izkoriščanje.
- Svetovna trgovinska organizacija dela več škode kot koristi.
- Najbolj razvite države so krive za revščino večine sveta.
- Ekonomski razvoj je bolj pomemben kot zaščita naravnega okolja.
- Korenito bi morali omejiti investiranje v avtomobilsko industrijo / industrijo orožja ...
- Globalizacija prinaša več škode kot koristi.

### Filozofija

- Mislim, torej sem.
- Znanje je bolj pomembno od dejanja.
- Etika je najpomembnejša.
- X je pomembnejši filozof od Y.
- Bog je mrtev.
- Znanost in tehnologija sta postali nova religija.
- Ali je sreča lahko merilo za moralno dejanje?

### Geografija

- Na Krasu ne bi smeli graditi vetrnih elektrarn.
- Preprečevanje potresov je zapravljanje časa in denarja.
- Najbolj razvite države so krive za revščino večine sveta.
- Revščina v svetu je posledica slabih klimatskih pogojev.
- Lakota / pomanjkanje vode / izkoriščanje je največji globalni problem.
- Stvaritve narave so lepše kot človeška umetnost.
- V Aziji je življenje lažje kot v Afriki.

### Informatika

- Internet bi morali cenzurirati.
- Televizija je pomembnejša od računalnika.
- Internet je nov opij za množice.
- Televizija škodi mladim v Sloveniji.
- Starši bi morali nadzorovati otroke pri uporabi interneta.
- Razvoj informacijske tehnologije ima slab vpliv na družbo.
- Internet je zmanjšal kakovost življenja.
- Dostopnost do interneta bo ustvarila »digitalno razliko« med bogatimi in revnimi.
- Preveč preživetega časa na internetu povečuje pasivnost ljudi.

### Izobraževanje

- Obseg učne snovi v gimnazijskem programu bi morali zmanjšati.

- Obiskovanje šole bi moralo biti prostovoljno.
- Višje in visoko šolstvo je žrtvovalo kakovost za preživetje institucij.
- Matura je nepravilna in diskriminatorna.
- Maturo bi morali ukiniti.
- Učitelji ne bi smeli poučevati vsebin, s katerimi se ne strinjajo.
- Dijaki bi morali nositi uniforme.
- Sistem ocenjevanja bi morali radikalno spremeniti.
- Vsaka srednja šola bi morala imeti debatni klub.
- Razvijanje kritičnega mišljenja je eden najpomembnejših ciljev izobraževanja.
- V srednji šoli bi morali ukiniti družboslovne / naravoslovne predmete.

### **Kemija**

- Varovanje okolja je pomembnejše od gospodarskih potreb po energiji.
- Država bi morala prepovedati vožnjo z osebni avtomobili v središču mest.
- Ozonska luknja je bolj nevarna kot atomsko orožje.
- Obžalujemo odkritje urana / atomske bombe.
- Svet bi bil boljši, če bi X odkrili 100 let pozneje.
- Ekonomski razvoj je bolj pomemben kot zaščita naravnega okolja.
- Železo je bolj pomembno kot premog.
- Stalno globalno izkoriščanje velikih količin zemeljskega plina in nafte bo povzročilo škodljivo ogrevanje ozračja.
- X je večje odkrite od Y.

### **Matematika**

- Matematika bi morala biti v srednji šoli izbirni predmet.
- X je najpomembnejši matematik.
- Matematika predstavlja absolutno resnico.
- Kalkulatorji ne bi smeli biti dovoljeni pri pouku matematike.
- Matematika spodbuja logično / kritično mišljenje.
- Pri matematiki je najpomembnejši »dril«.
- V vsakdanjem življenju je večina srednješolske matematike neuporabne.
- Albert Einstein je moralno odgovoren za posledice svojih teorij in odkritij.

### **Pravo, sociologija**

- Smrtna kazen je neučinkovit način za preprečevanje kriminala.
- Zakonodaja privilegira bogate.
- Evtanazijo bi morali legalizirati.
- Smrtno kazen bi morali prepovedati.
- Splav bi morali prepovedati.
- Oblika naše državne ureditve naj se zamenja z ureditvijo X.
- Legalizirati bi morali svobodno prodajo in kupovanje orožja.
- Sprejetje deklaracije o človekovih pravicah je največji dosežek 20. stoletja.
- Pravica mladostnikov do zasebnosti je pomembnejša kot pravica staršev, da vedo.
- Volilno pravico bi morali dobiti s 16-imi leti.
- Kazni za storilce spolnih zločinov bi se morale zvišati.

### **Psihologija**

- Tradicionalna družina je edina oblika družine, ki omogoča zdrav osebnostni razvoj.
- Mladoletnim osebam bi morali prepovedati dostop do računalniških iger z agresivno vsebino.
- Razvijanje čustvene inteligentnosti je pomembnejše kot razvijanje logično-matematične inteligentnosti.
- Računalniške igre negativno vplivajo na razvoj otroka.
- Na inteligentnost otrok ne moremo vplivati.

- Oglaševanje zmanjšuje kakovost življenja.
- Homoseksualnim parom bi morali dovoliti posvojitev otrok.
- Marihuano bi morali legalizirati.
- Zmanjšati bi morali obremenjenost učencev v šoli.
- Pri oblikovanju osebnosti je dednost pomembnejša od okolja.
- Nasilje v medijih vpliva na povečevanje nasilja v družbi.

### **Slovenski jezik**

- Država bi morala strožje nadzorovati uporabo slovenskega jezika v javni rabi.
- Ne uporabljajmo angleških besed v pogovornem jeziku s sovrstniki.
- Drama je več vredna literarna oblika kot roman.
- Ni pomemben umetnik, ampak umetnina.
- X je boljši pisatelj / pesnik / dramatik od Y. (Cankar je pomembnejši od Prešerna.)
- X je večje umetniško delo od Y.
- Umetniška kritika naredi več škode kot koristi.
- Andričev roman Most nad Drino je najboljša knjiga na Balkanu.
- X je največji pesnik /pisatelj/ dramatik v zgodovini države Y.
- Poezija je vrhunska literarna forma.
- Trivialna literatura je bolj zanimiva kot klasična literatura.
- X je najboljšo delo Y. (Skodelica kave je najboljši Cankarjev tekst.)
- Spremembe v umetnosti napovedujejo spremembe v družbi.
- Pravi junak dela X je karakter Y.

### **Sociologija**

- Država in cerkev morata biti ločena.
- Močna diktatura je boljša od šibke demokracije.
- Nasilje (terorizem) je opravičljiv odgovor na državno nasilje.
- Pravica do zasebnosti je pomembnejša od pravice svobodnega govora.
- Uvesti bi morali obvezno služenje vojaškega roka za vse državljane.
- V politiki so rezultati pomembnejši od etičnosti delovanja.
- Vlada ima v kriznih okoliščinah pravico posegati v poročanje medijev.
- V demokracijah je civilna nepokorščina opravičljiva.
- Kaznovanje je prav tako pomembno kot rehabilitacija.
- Romi bi morali imeti svojega predstavnika v parlamentu.
- Ohranjanje nacionalne identitete je pomembnejše od multikulturalizma.
- Subkulture so znanilke sprememb.
- Pozitivna diskriminacija je opravičljiva.
- Gospodinjstvo delo bi moralo biti razdeljeno enakopravno.

### **Športna vzgoja**

- Športna vzgoja bi morala biti izbirni predmet v srednjih šolah.
- Spremljanje športnih dogodkov je koristno.
- Tekmovalnost je tudi v skupinskih športih pomembnejša od sodelovanja.
- Pomen športa je v sodobnih družbah precenjen.
- V športu je preveč dela in premalo zabave.
- Ukvarjanje s športom bolj škodi kot koristi.
- Šport X bi moral postati del Olimpijskih iger.
- Udeležba na Olimpijskih igrah bi morala biti bolj selektivna.
- Šport X je bolj zanimiv od športa Y.
- Nogomet je najpomembnejša postranska stvar na svetu.
- Trditev »Zdrav duh v zdravem telesu« velja.

### **Tuji jeziki**

- V osnovni šoli bi morala biti obvezna dva tuja jezika.

- Angleščina je postala svetovni jezik.
- Tuji jeziki naj postanejo izbirni predmeti na naši šoli.
- Učenje latinščine in klasične grščine ni več potrebno.
- V javnih šolah ne bi smeli učiti tujih jezikov, ampak le materinega.
- Učenju tujih jezikov bi morali nameniti več ur v predmetnikih.
- Berlin je bolj zanimivo mesto kot Pariz.
- Učenje X jezika je izguba časa in energije.
- Bolje je preživeti počitnice v VB kot v Italijo.
- Nemška kultura je zanimivejša od angleške.

### **Umetnost, zgodovina umetnosti**

- Umetnost se ne more izogniti politiki.
- Ni pomemben umetnik, ampak umetnina.
- Stvaritve narave so lepše kot človeška umetnost.
- Umetnosti ni mogoče definirati (opredeliti).
- Življenje posnema umetnost. / Umetnost posnema življenje.
- Moderna umetnost je manj moralna od srednjeveške umetnosti.
- Glasba je pomembnejša od besed. / Glasba je vrhunska oblika umetniškega izražanja.
- X je bil večji umetnik od Y. (Dali je boljši slikar kot Rembrandt.)
- X je večje umetniško delo od Y. (Mona Liza ima večjo umetniško vrednost kot Guernika.)
- Umetniška kritika naredi več škode kot koristi.

### **Zgodovina**

- Zgodovini ne moremo zaupati, saj jo pišejo zmagovalci.
- Kmečki puni so bili pomembnejši od boja proti okupatorju v 2. svetovni vojni.
- Edin stvar, ki se je naučimo od zgodovine, je ta, da nas zgodovina ničesar ne nauči.
- Zgodovina pojasnjuje, toda ne more napovedovati.
- Cerkev je v srednjem veku družbi povzročila več škode kot koristi.
- Zgodovinske učbenike bi bilo treba bistveno preoblikovati.
- X je večje odkrite od Y.
- ZDA leta 1945 ne bi smele odvreči atomske bombe na Japonsko.
- Turški vpadi so slovenskemu narodu koristili.
- Kitajska civilizacija je bila bolj napredna od evropske. / Egipt je bil pomembnejša civilizacija kot Rim.
- Nacionalizem 20. stoletja je bil dober.
- Državna ureditev Aten je bila boljša kot državna ureditev Šparte.
- Reforme Marije Terezije in Jožefa II. so slovenskemu podložniku prinesle boljše življenje.
- Socializem je boljši kot kapitalizem.
- Prehrana v srednjem veku je bila boljša od današnje prehrane.

### **Znanost**

- X je najpomembnejši znanstvenik svojega časa.
- Moč znanost je lahko nevarna.
- Znanstveniki so moralno odgovorni za svoje teorije in odkritja.
- Uporabo živali v znanstvene namene bi morali prepovedati.
- Znanost in tehnologija sta postali nova religija.
- Svet bi bil boljši, če bi X odkrili 100 let pozneje.

### **LITERATURA IN VIRI**

Skr, B. (2004). *Kritično zagovorništvo za informacijsko dobo ali izobraževalna debata za nove kompetence informacijske družbe 21. stoletja*. V: Vzgoja in izobraževanje, št. 6, str. 13–27.

Snider, A. in Schnurer, M. (2002). *Many sides. Debate across the curriculum*. New York: IDEA.